HATÁROZATOK

A TANÁCS 2013/517/KKBP HATÁROZATA

(2013. október 21.)

a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő uniós támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 26. cikke (2) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: a stratégia), amelynek III. fejezete tartalmaz egy jegyzéket a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem céljából az Unióban és harmadik országokban egyaránt meghozandó intézkedésekről.

(2) Az Unió aktívan dolgozik a stratégia végrehajtásán, tényleges lépéseket téve az annak III. fejezetében felsorolt intézkedések megvalósítása irányában, elsősorban azáltal, hogy pénzügyi forrásokat szabadít fel a multilaterális intézmények – köztük a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) – által irányított specifikus projektek támogatására.

(3) A Tanács 2003. november 17-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek és a hordozóeszközök elterjedésének megakadályozásáról szóló többoldalú megállapodások egyetemessé tételéről és megerősítéséről szóló 2003/805/KKBP közös álláspontot ([1]). Ez a közös álláspont többek között a NAÜ átfogó biztosítéki egyezmények és kiegészítő jegyzőkönyvek megkötésének ösztönzésére szólít fel, valamint elkötelezi az Uniót azon elérendő cél mellett, hogy a NAÜ átfogó biztosítéki egyezmények és a kiegészítő jegyzőkönyvek a NAÜ ellenőrzési rendszer keretében követendő normákká váljanak.

(4) 2004. május 17-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a Nukleáris Biztonsági Alap keretében és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2004/495/KKBP együttes fellépést ([2]).

(5) 2005. július 18-án a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2005/574/KKBP együttes fellépést ([3]).

(6) 2006. június 12-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2006/418/KKBP együttes fellépést ([4]).

(7) 2008. április 14-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2008/314/KKBP együttes fellépést ([5]).

(8) 2010. szeptember 27-én a Tanács elfogadta a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2010/585/KKBP határozatot ([6]).

(9) A nagy aktivitású sugárforrások ellenőrzésének megerősítése – a 2003-as éviani csúcsértekezlet során elfogadott, a G8-ak sugárforrások biztosításáról szóló nyilatkozatának és cselekvési tervének megfelelően – továbbra is fontos cél marad az Unió számára, amelyet a harmadik országok felé tett lépéseken keresztül törekszik elérni.

(10) 2005. július 8-án a részes államok és az Európai Atomenergia-közösség konszenzussal megállapodott a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény (CPPNM) módosításáról annak érdekében, hogy kiterjessze annak hatályát a békés célú belföldi felhasználás, tárolás, valamint szállítás alatt álló nukleáris anyagokra és létesítményekre, és hogy kötelezze a részes államokat az egyezmény megsértésének büntetőjogi szankcionálására.

([1]) HL L 302., 2003.11.20., 34. o., magyar nyelvű különkiadás, 18. fejezet, 2. kötet, 215. o.
([2]) HL L 182., 2004.5.19., 46. o.
([3]) HL L 193., 2005.7.23., 44. o.
([4]) HL L 165., 2006.6.17., 20. o.
([5]) HL L 107., 2008.4.17., 62. o., helyesbítve: HL L 212., 2008.8.7., 6. o.
([6]) HL L 259., 2010.10.1., 10. o.

(11) 2007. július 7-én hatályba lépett a nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezmény, amely a részes államok számára előírja, hogy jogszabályban nyilvánítsák büntethetővé az egyezményben meghatározott jogsértéseket.

(12) A NAÜ az ezen határozat (3)–(11) preambulumbekezdésében meghatározottakkal megegyező célok elérésére törekszik. Ez teljes mértékben a NAÜ Nukleáris Biztonsági Alapjába befizetett önkéntes hozzájárulásokkal finanszírozott Nukleáris Biztonsági Terv végrehajtása keretében történik.

(13) Az Unió részt vesz a nukleáris biztonsággal foglalkozó csúcstalálkozókon, és elkötelezett a nukleáris biztonság megerősítésére irányuló erőfeszítéseinek fokozása, valamint a harmadik országok e tekintetben való segítése iránt. Az Unió üdvözli a NAÜ nukleáris biztonsági programjának megerősítésére tett közelmúltbeli lépéseket, valamint a NAÜ által szervezett, 2013. július 1. és 5. között tartott nemzetközi nukleáris biztonsági konferenciát. Az Unió meg kívánja őrizni a NAÜ Nukleáris Biztonsági Terveit támogató együttes fellépések és tanácsi határozatok végrehajtásának fenntarthatóságát és hatékonyságát, és a NAÜ 2014 és 2017 közötti időszakra vonatkozó Nukleáris Biztonsági Tervének elfogadását szem előtt tartva kész további támogatást nyújtani. Ennek során a párhuzamos munka elkerülése, valamint a költséghatékonyság maximalizálása és a folyamatos kockázatmérséklés érdekében biztosított lesz az uniós vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagokkal (CBRN) foglalkozó kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezéssel, valamint az egyéb kezdeményezésekkel, illetve programokkal való szoros koordináció.

(14) E határozat technikai végrehajtásával a NAÜ-t kell megbízni, amely a nukleáris biztonság területén fennálló, hosszú múltra visszatekintő és széles körben elismert szakértelmének köszönhetően jelentős mértékben megerősíthetné a célországok ez irányú kapacitásait. A projektek uniós támogatása csakis a NAÜ Nukleáris Biztonsági Alapjába befizetett önkéntes hozzájárulások révén finanszírozható. Többek között ezek az Unió által biztosítandó kulcsfontosságú hozzájárulások fogják lehetővé tenni azt, hogy a NAÜ központi szerepet töltsön be a nukleáris biztonság területén azáltal, hogy támogatja az egyes országok által a nukleáris biztonsággal kapcsolatos, a nukleáris biztonsággal foglalkozó csúcstalálkozók keretében is elismert feladataik teljesítése érdekében tett erőfeszítéseket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia bizonyos elemeinek azonnali és gyakorlati végrehajtása érdekében az Unió támogatja a NAÜ nukleáris biztonság és ellenőrzés keretében folytatott tevékenységeit az alábbi célkitűzések előmozdítása érdekében:

a) előrelépés a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni és a nukleáris biztonsági nemzetközi jogi eszközök – így például a NAÜ átfogó biztosítéki egyezmények és a kiegészítő jegyzőkönyvek – egyetemessé tételében;

b) a tömegpusztító fegyverek elterjedése szempontjából érzékenynek minősülő anyagok és berendezések védelmének fokozása, valamint a kapcsolódó technológia fejlesztése céljából jogalkotási és szabályozási segítség nyújtása a nukleáris biztonság és biztosítékok területén;

c) a nukleáris és egyéb radioaktív anyagok tiltott kereskedelme felderítésének és az arra való reagálásnak a megerősítése.

(2) A stratégia intézkedéseinek megfelelő NAÜ-projektek célja:

— a korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok révén nyújtott támogatás fenntarthatóságának és hatékonyságának biztosítása,

— az államok meglévő nukleárisbiztonság-támogatási infrastruktúráinak megerősítése,

— az államok jogalkotási és szabályozási kereteinek megerősítése,

— a nukleáris biztonsági rendszerek, valamint a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokra vonatkozó intézkedések megerősítése,

— a szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris és radioaktív anyagok kapcsán való eljárást szabályozó állami szintű intézményi infrastruktúrák, illetve állami kapacitások megerősítése,

— az államoknak a számítástechnikai bűnözés nukleáris biztonságra gyakorolt hatásával szembeni reagálási és ellenálló képességének megerősítése és az ezzel kapcsolatos értesültség támogatása,

— további laboratóriumi kapacitások kiépítése azon ipari ellenőrzési, illetve elektronikusrendszer-szintű technológiák értékelésének a támogatása céljából, amelyek az atomenergiával kapcsolatos számítástechnikai bűncselekmény révén való visszaélésekkel szemben sebezhető pontok azonosítására, valamint az ilyen kérdésekkel kapcsolatos általános értesültség kihasználására és javítására szolgálnak, többek között regionális csereprogramokban való részvétel, illetve ellensúlyozó vagy helyreállítási intézkedések igénybevétele révén.

A Tanács a támogatható államokat és projekteket a NAÜ által a szükségletekről készített átfogó értékelés, valamint az intézkedés hatásának maximalizálásával kapcsolatos egyéb megfontolások alapján választja ki.

A projektek részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felelős.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekteket a NAÜ mint végrehajtó szervezet valósítja meg. A NAÜ ezt a feladatot a főképviselő ellenőrzése mellett végzi. A főképviselő ebből a célból megköti a szükséges megállapodásokat a NAÜ-vel.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 8 050 000 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére vonatkozó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. Ebből a célból a Bizottság finanszírozási megállapodást köt a NAÜ-vel. A megállapodásban ki kell kötni, hogy a NAÜ-nek – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodás e határozat hatálybalépését követő mihamarabbi megkötésére törekszik. Az ennek során felmerülő nehézségekről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról tájékoztatja a Tanácsot.

4. cikk

(1) A főképviselő e határozat végrehajtásáról jelentést tesz a Tanácsnak a NAÜ által készített rendszeres beszámolók alapján. Ezek a jelentések képezik a tanácsi értékelés alapját.

(2) A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

Ez a határozat az elfogadása napján lép hatályba.

Ez a határozat a Bizottság és a NAÜ közötti finanszírozási megállapodás megkötését követő 36 hónap elteltével, vagy – ha ezen időpont előtt nem került sor finanszírozási megállapodás megkötésére – az elfogadásának napját követő 12 hónappal hatályát veszti.

Kelt Luxembourgban, 2013. október 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

C. ASHTON

MELLÉKLET

A NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő európai uniós támogatása

Támogathatóság és a kedvezményezett államok kiválasztása

E határozat keretében támogatható a NAÜ-ben részes összes állam, valamint más, a nukleáris biztonság területén támogatásra szoruló országok – az Unió által a NAÜ javaslata alapján az elsőbbségi intézkedésre vonatkozóan hozott későbbi határozat függvényében.

A támogatásban részesülő államokat és az ezen országokban végrehajtandó projekteket az intézkedés hatásának maximalizálása érdekében az EU Tanácsának illetékes szervei a NAÜ által a szükségletek és egyéb releváns megfontolások alapján készített értékelés (lásd: Értékelési és döntés-előkészítési szakasz) alapján választják ki. Ennek során a párhuzamos munka elkerülése, valamint a költséghatékonyság maximalizálása és a folyamatos kockázatmérséklés érdekében biztosított lesz az uniós CBRN kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezéssel, valamint az egyéb kezdeményezésekkel, illetve programokkal való szoros koordináció. A források egyes konkrét intézkedésekhez való felhasználására az uniós prioritásokkal összhangban, rendszeres előzetes konzultáció alapján fog sor kerülni.

A projektek a fogadó államokban kerülnek végrehajtásra, és az alábbi hét területhez tartozó tevékenységeket tartalmazhatnak:

(1) A korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok révén nyújtott támogatás fenntarthatósága és hatékonysága.

(2) Az államok meglévő nukleárisbiztonság-támogatási infrastruktúráinak megerősítése.

(3) Az államok jogalkotási és szabályozási kereteinek megerősítése.

(4) A nukleáris biztonsági rendszerek, valamint a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokra vonatkozó intézkedések megerősítése.

(5) A szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris és radioaktív anyagok kapcsán való eljárást szabályozó állami szintű intézményi infrastruktúra, illetve állami kapacitások megerősítése.

(6) Az államoknak a számítástechnikai bűnözés nukleáris biztonságra gyakorolt hatásával szembeni reagálási és ellenálló képességének megerősítése és az ezzel kapcsolatos értesültség támogatása.

(7) Az atomenergiával kapcsolatos számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó laboratóriumok kapacitásai.

I. ÉRTÉKELÉSI ÉS DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTÉSI SZAKASZ

Cél

— A NAÜ az érintett országok nukleáris biztonságának megerősítése céljából, a 2010/585/KKBP határozat keretében kidolgozott módszertan és kritériumok felhasználásával értékelést készít a fogadó államok szükségleteiről. Az ilyen értékelés mind a hét fentebb említett terület releváns kritériumaira ki fog terjedni.

— Az átfogó értékelés eredményei, valamint a többi kapcsolódó szempont ezután alapul szolgálnak azoknak az államoknak a kiválasztásához, amelyekben a projektek végrehajtásra kerülnek.

Eredmények

— Összefoglaló készítése a kedvezményezett államok számára – mind a fogadó államok, mind az egyes létesítmények, helyszínek, szállítások és egyéb, nukleáris és radioaktív anyagok felhasználásával vagy tárolásával járó alkalmazások szintjén – nyújtandó nukleáris biztonsági támogatás céljára készült értékelés eredményeiről.

— Mind a hét fentebb említett terület viszonylatában meghatározásra kerülnek a fogadó államok és projektek, valamint elkészül a határozat keretében való támogatásra javasolt fogadó államok jegyzéke és a fogadó tartaléklista (másodlagos prioritás).

A NAÜ e munka egy részét társfinanszírozásos alapon fogja teljesíteni, amelynek keretében a maga részéről a teljes támogatható projektköltség kb. 1 %-ának megfelelő hozzájárulást nyújt. E munka alapját a NAÜ adott témakörbeli szakértői kapacitásai fogják képezni.

II. A MAGAS PRIORITÁSÚ PROJEKTEK VÉGREHAJTÁSÁNAK SZAKASZA

1. terület: A korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok révén nyújtott támogatás fenntarthatósága és hatékonysága

Stratégiai célkitűzés

Azon korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok fenntarthatóságának és hatékonyságának a megőrzése, amelyek a NAÜ alábbi célokat szolgáló Nukleáris Biztonsági Tervein alapulnak:

— hozzájárulás mindazon globális erőfeszítésekhez, amelyek arra irányulnak, hogy tényleges világszintű biztonságot valósítsanak meg mindenütt, ahol nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok használatára, tárolására és/vagy szállítására kerül sor – ideértve a kapcsolódó létesítményeket is –, azáltal, hogy kérésre a kapacitásépítés, irányítás, humánerőforrás-fejlesztés, fenntarthatóság és kockázatcsökkentés terén biztosított segítségnyújtás révén támogatja az egyes államoknak a tényleges nukleáris biztonság létrehozására és fenntartására irányuló erőfeszítéseit,

— a nukleáris biztonsággal kapcsolatos nemzetközi jogi eszközök betartásának és végrehajtásának támogatása, valamint a kétoldalú programok és egyéb nemzetközi kezdeményezések révén nyújtott segítség keretében zajló nemzetközi együttműködés és koordináció olyan módon való erősítése, amely az atomenergia és a radioaktív anyagok felhasználásával járó alkalmazások védett, biztonságos és békés felhasználásának lehetővé tételéhez is hozzájárul,

— a kedvezményezett államok meghatározása céljából az értékelő missziók eredményeinek és a NAÜ meglévő információs állományának egybevetése, valamint egyeztetés az államok és a NAÜ között.

Cél

— A korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok keretében végrehajtott intézkedések – köztük a műszaki rendszerek, emberi erőforrások, illetve konszolidációs vagy hazatelepítési tevékenységek – fenntarthatóságának, valamint további hatékonyságának és hatásának biztosítása.

— A minőségi humánerőforrás-, illetve műszaki és tudományos támogatás biztosítására irányuló nemzetközi, regionális és nemzeti szintű támogatások és tevékenységek hasznosságának növelése az erőforrások hatékony felhasználása révén.

Eredmények

— A korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok keretében való feladatvégzés fenntarthatóságának, hatékonyságának és hatásának értékelése.

— A nukleáris biztonsági támogatásban részesülő államok számára minőségbiztosítási rendszer kidolgozása és rendelkezésre bocsátása, amely magában foglalja a rendszer tesztelését és kísérleti jellegű bevezetését is.

— A nukleáris biztonsági fejlesztések fenntartásához vagy fenntarthatóságának tervezett biztosításához szükséges esetleges további segítségnyújtás azonosítása.

— Támogatás biztosítása a működő berendezések és a hozzáértő személyzet fenntartásához az arra irányuló további segítségnyújtás révén, hogy intézményesüljön a berendezések karbantartására, a meghibásodott berendezések javítására, illetve a sérült alkatrészek cseréjére szolgáló, már rendelkezésre álló kapacitás, továbbá az államok regionális kapacitásépítési erőfeszítésekbe való lehető legnagyobb mértékű bevonásának a biztosítása.

— A hozzáértő személyzettel való stabil ellátottság garantálása a szakképzés és oktatás biztosítása révén.

2. terület: Az államok meglévő nukleárisbiztonság-támogatási infrastruktúrájának megerősítése

Stratégiai célkitűzés

A NAÜ programjai számos olyan tevékenység integrálásában támogatják az államokat, amelyek a nukleáris biztonsági fejlesztések fenntarthatóságát biztosítják. A NAÜ a nemzeti és regionális szintű feladatkörök teljes skálájának lefedése érdekében mind a szakképzési, mind az egyetemi szintű oktatási programokra kiterjedő humenerőforrás-fejlesztést biztosít. A NAÜ támogatást nyújt továbbá az olyan Nukleáris Biztonsági Támogató Központok (NSSC) kiépítését tervező államok számára, amelyek célja, hogy nemzeti és regionális szinten előmozdítsák a humánerőforrás-fejlesztést, valamint műszaki támogató szolgáltatásokat, berendezéseket és karbantartást biztosítsanak.

Cél

— A megfelelő állami hatóságokkal és más uniós kezdeményezésekkel együttműködve, illetve azokkal összehangoltan egy nemzeti szintű Integrált Nukleáris Biztonsági Támogatási Terv (INSSP) kidolgozása, illetve felülvizsgálata – valamint ennek kapcsán tanácsadói missziók szervezése – az adott állam nukleáris biztonsága fokozásának megalapozása céljából.

— Az államok segítése a hatékony, fenntartható nukleáris biztonsághoz szükséges, már meglévő műszaki és tudományos támogatás, valamint emberierőforrás-fejlesztés rendelkezésre állásának biztosítása terén.

Eredmények

— A nemzeti szintű INSSP-nek az adott állam saját átfogó igényeire szabott kialakítása, illetve felülvizsgálata, valamint az adott állambeli nukleáris biztonság fokozásával kapcsolatban észrevételek és ajánlások megfogalmazása.

— A nemzeti szintű Nukleáris Biztonsági Támogató Központok (NSSC) létrehozásával összefüggő tevékenységeknek az aktuális és jövőbeli uniós CBRN kiválósági központokkal, valamint a megfelelő régiók egyéb kapcsolódó tevékenységeivel való összehangolása.

— Berendezések és szakértői szolgáltatások biztosítása annak érdekében, hogy támogassák a nemzeti szintű NSSC-k létrehozását, hogy előmozdítsák a megfelelő nukleáris biztonsági kultúra kialakítását, valamint hogy a folyamatos tökéletesítés és szélesebb CBRN-kontextusban való alkalmazás céljából elősegítsék a felhalmozott tapasztalatok és a kialakult legjobb gyakorlat felhasználását.

3. terület: Az államok jogalkotási és szabályozási kereteinek megerősítése

Stratégiai célkitűzés

A NAÜ átfogó nukleáris biztonsági ajánlás- és iránymutatás-csomaggal szolgál a nukleáris biztonság globális kereteinek támogatása céljából. Ezen iránymutatás alapján a NAÜ az egyes államok kérésére különböző szakértői tanácsadói missziókat szervez az érintett államokba, amelyek célirányos jogalkotási segítségnyújtással szolgálnak a nemzeti jogi és szabályozási keretek megerősítése, valamint a nukleáris biztonság szempontjából releváns nemzetközi jogi eszközök betartásának és végrehajtásának az elősegítése céljából.

Cél

— A nemzeti jogalkotási és szabályozási keret megerősítése, valamint egyúttal az államokban a regionális szinten bevált gyakorlatok cseréjének kiépítésére alkalmas kapacitások megerősítése is, hiszen azok minden, a nukleáris és egyéb radioaktív anyagok biztonsága kapcsán érintett hatóságra alkalmazandók, tekintet nélkül arra, hogy ezen anyagok szabályozási ellenőrzés alatt állnak-e, vagy sem.

— Költséghatékony eszközök biztosítása az államok számára annak megkönnyítésére, hogy teljesítsék nemzeti, regionális és nemzetközi kötelezettségeiket, valamint a kötelező erejű nemzetközi jogi eszközökben – köztük a biztosítéki egyezményekben és a kiegészítő jegyzőkönyvekben – foglaltakat, továbbá vállalni tudják a kötelező erővel nem bíró jogi eszközök teljesítését is.

Eredmények

— Azon államok számának megnövekedése, amelyek megkezdték egy olyan átfogó és koherens nemzeti szintű jogszabályi keret kialakítását és elfogadását, amely kiterjed a nukleáris biztonságra, védelemre és biztosítékokra, valamint a nukleáris károkért való felelősségvállalásra, és amelynek alapjául többek között az EU által olyan egyéb eszközök révén végrehajtott intézkedésekkel való szinergiák szolgálnak, mint például a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz; továbbá azon államok esetében, amelyek érdeklődésüket fejezik ki egy esetleges atomenergia-program beindítása iránt, bátorítás a nukleáris biztonság elsődleges szempontként való kezelésére.

— Szakértői tanácsadás a NAÜ felmérési szolgáltatásai, pl. a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Szolgálat (INSServ), a Nemzetközi Fizikai Védelmi Tanácsadó Szolgálat (IPPAS), az integrált nukleárisinfrastruktúra-felülvizsgálati misszió (INIR), az Integrált Hatóság-felülvizsgálati Szolgálat (IRRS), a Nemzetközi SSAC Tanácsadó Szolgálat (ISSAS) és más tanácsadói szolgáltatások biztosítása révén, valamint berendezések és képzés nyújtása a dokumentált eredményeknek megfelelően.

— Azon államok számának megnövekedése, amelyek csatlakoztak a CPPNM-hez és módosításához, és/vagy kinyilvánították szándékukat a nukleáris biztonsági keretrendszert támogató nemzetközi jogi aktusok végrehajtására vonatkozóan.

— A sugárbiztonsággal és a radioaktív anyagok védelmével kapcsolatos nemzeti szabályozási infrastruktúra megerősödése a sugárforrások biztonságáról és védelméről szóló magatartási kódexszel és a sugárforrások behozatalára és kivitelére vonatkozó iránymutatással összhangban.

— Az államok és a NAÜ között létrejött biztosítéki egyezmények és kiegészítő jegyzőkönyvek végrehajtására szolgáló nemzeti jogszabályi keretek megerősödése, különösen egy átfogó állami nukleárisanyag-nyilvántartási és -ellenőrzési rendszer (SSAC) bevezetése tekintetében.

4. terület: A nukleáris biztonsági rendszerek, valamint a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokra vonatkozó intézkedések megerősítése

Stratégiai célkitűzés

A NAÜ továbbra is hozzá fog járulni a globális és nemzeti szintű nukleáris biztonság fejlesztéséhez azáltal, hogy kérésre támogatást biztosít az államok számára azokhoz az erőfeszítéseikhez, amelyek a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok használat, tárolás és/vagy szállítás során való ártó szándékú felhasználásával kapcsolatos kockázat csökkentésére irányulnak. A nemzeti nukleáris biztonsági rendszerek hátterében nemzeti nukleáris biztonsági támogató központok létrehozására van szükség, amelyek erőforrásokat biztosító bázisként működnek, szisztematikus módon elősegítik a nemzeti szintű szakképzést, és biztosítják az érzékelőberendezések és egyéb nukleáris biztonsági műszaki rendszerek hatékony használatához és karbantartásához szükséges célirányos műszaki támogatást.

Cél

— Az államok első védelmi vonalának megerősítése a nukleáris és egyéb sugárzóanyag-védelem, valamint az ahhoz kapcsolódó létesítmények és szállítási rendszerek biztosítása formájában.

— Azon sugárforrások felderítése, amelyeknek a körülményei indokolttá teszik a források kondicionálását, valamint védett és biztonságos helyekre való szállítását a kiválasztott országokban, ideértve a származási országba vagy a beszállítóhoz való visszaszállítást is.

— A nukleáris anyagokkal való elszámolásra és a nukleáris anyagok ellenőrzésére bevezetett műszaki és igazgatási rendszerek megerősítése, ideértve azoknak a meglévő állami nukleárisanyag-nyilvántartási és -ellenőrzési rendszereknek a megerősítését is, amelyeket a biztosítéki egyezmények és a kiegészítő jegyzőkönyvek végrehajtására hoztak létre, azon államok esetében is, amelyek a biztosítéki egyezményeikhez csatolt ún. „kis mennyiségekre vonatkozó jegyzőkönyvek" alapján korlátozott nukleáris programokat hajtanak végre, és csökkentett jelentéstételi kötelezettséggel rendelkeznek.

— A kiválasztott országokban a radioaktív anyagok és sugárforrások nemzeti nyilvántartásainak megerősítése vagy adott esetben létrehozása.

Eredmények

— A nukleáris anyagok fizikai védelmét biztosító intézkedések végrehajtása a kiválasztott nukleáris létesítményekben és helyszíneken, valamint a sugárforrások fizikai védelmének biztosítása a nem nukleáris alkalmazások tekintetében (pl. orvosi vagy ipari felhasználás, radioaktív hulladék), adott esetben a legjobb gyakorlatok regionális szintű cseréjének megerősítése révén.

— A bizonytalan körülmények által jellemzett sugárforrásokhoz fűződő kockázatok csökkenése a hatékonyabb fizikai védelem, vagy adott esetben a leszerelés és az adott államban vagy más kiválasztott államokban védettebb és biztonságosabb tárolási helyre történő szállítás révén.

— Az ellenőrizetlen és védelem nélküli körülmények által jellemzett sugárforrások számának csökkenése a kiválasztott államokban végrehajtott nemzeti keresési és biztonságba helyezési kampányok támogatása révén.

— Hatékony műszaki és igazgatási rendszerek létrehozása és fenntartása a nukleáris anyagok biztonsági elszámolása és ellenőrzése céljára, többek között a biztosítéki egyezmények és kiegészítő jegyzőkönyvek végrehajtására alkalmas új állami nukleárisanyag-nyilvántartási és -ellenőrzési rendszerek létrehozása vagy a meglévők megerősítése révén, a „kis mennyiségekre vonatkozó jegyzőkönyvet" aláírt államokban is.

— A támogatásra jogosult államokban a személyzet kiképzése annak érdekében, hogy növekedjen a hatékony fizikai védelmi rendszer bevezetésének és fenntartásának esélye.

5. terület: A szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris és radioaktív anyagok kapcsán való eljárást szabályozó állami szintű intézményi infrastruktúra, illetve állami kapacitások megerősítése

Stratégiai célkitűzés

A NAÜ általi további támogatás az államok számára a szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris és egyéb radioaktív anyagok kapcsán bekövetkező nukleáris biztonsági eseményekkel szemben a lakosság, a vagyoni értékek és a környezet védelmét biztosító nukleáris biztonsági kapacitások fejlesztéséhez. Az ilyen anyagok észlelése és az ilyen eseményekre való reagálás céljára nyújtott támogatás a NAÜ szerepkörének egyik fontos elemét képezi, amelynek keretében prioritást élvez a hatékony határellenőrzésre, valamint a jelentősebb tömegeseményeken az ártó szándékkal elkövetett cselekmények kockázatának kezelésére szolgáló nemzeti szintű kapacitások fejlesztése.

Cél

A szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal összefüggő bűncselekmények vagy szándékosan elkövetett jogosulatlan cselekmények megelőzésére, észlelésére, valamint az azokra való reagálásra és a lakosság, a vagyoni értékek, a környezet és a társadalom azokkal szembeni védelmére szolgáló állami kapacitások megerősítése, többek között – ahol ez rendelkezésre áll – regionális szintű kapacitásépítés révén.

Eredmények

— A szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső anyagok kezelésére szolgáló intézményi infrastruktúra működésbe léptetése.

— Nemzeti szintű nukleáris biztonsági észlelőrendszer kiépítése és működésbe léptetése.

— Hatékony helyi radiológiai helyszínelő kapacitás létrehozása, valamint egy eredményes és költséghatékony nukleáris igazságügyi szakértői megoldás azonosítása (amennyiben megoldható, a feltárt tényeket az adott régió többi országával is megosztva).

6. terület: Az államoknak a számítástechnikai bűnözés nukleáris biztonságra gyakorolt hatásával szembeni reagálási és ellenálló képességének megerősítése és az ezzel kapcsolatos értesültség támogatása

Stratégiai célkitűzés

A NAÜ igyekszik ellátni az államokat az általános nukleáris biztonságot megerősítő, informatikai biztonságot és információvédelmet biztosító programok kifejlesztéséhez és bevezetéséhez szükséges erőforrásokkal és külső szakértői segítséggel. A támogatás középpontjában az olyan számítógépes cselekmények megelőzése áll, amelyek közvetlenül vagy közvetetten nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok jogosulatlan elviteléhez, nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok vagy azokhoz kapcsolódó létesítmények elleni szabotázshoz, illetve nukleáris biztonsági szempontból érzékeny információk ellopásához vezethetnek.

Cél

— Annak biztosítása, hogy az államoknak rendelkezésére álljon mindaz a műszaki támogatás, illetve mindazon emberi erőforrások, amelyekre a nemzeti számítástechnikai biztonsági programok újonnan megjelenő, a nemzeti nukleáris biztonságot potenciálisan érintő fenyegetésekkel szembeni fejlesztéséhez szükség van, és a megelőző, észlelési, illetve helyreállítási számítástechnikai műveletek céljára az aktuálisan rendelkezésre álló legfejlettebb technológiát alkalmazhassák.

— A műszaki és adminisztratív rendszerek megerősítése a kritikus infrastruktúra elleni számítástechnikai bűnözői tevékenységekkel szembeni védelmük érdekében, mely infrastruktúra magában foglalja a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokat, valamint az azokhoz kapcsolódó létesítményeket és szállítási tevékenységeket is.

— A számítástechnikai biztonság területével kapcsolatos határokon átnyúló események kapcsán való információmegosztást és reagálási segítségnyújtást támogató nemzeti hálózatok kiépítése.

Eredmények

— Hatékony nemzeti szintű műszaki és adminisztratív hálózatrendszerek létrehozása az informatikai támadások megelőzése és észlelése, valamint az azokra való reagálás céljára.

— A számítástechnikai bűnözői tevékenységekre vonatkozó, aktuális és újonnan megjelenő fenyegetésekkel kapcsolatos regionális, valamint nemzetközi információcsere-rendszerek javítása.

— A számítástechnikai bűncselekmények kapcsán való letartóztatások és eljárásindítások kapcsán való államközi együttműködés fejlesztése.

— Eszközök bevezetése az államokat a szellemi tulajdon megsértése, a reagálási és helyreállítási költségek miatti közvetlen és közvetett költségekből fakadóan terhelő „származékos költségek” csökkentése céljából.

— A nemzeti nukleáris biztonsági rendszerek megerősödése a számítástechnikai bűnözés és fenyegetések csökkenése révén.

— Az ipari partnerek közötti, a számítástechnikai bűnözéssel szembeni fokozottabb védettséget és ellenállást biztosító technológiák és szolgáltatások kifejlesztésére irányuló partnerség fejlődése.

7. terület: Az atomenergiával kapcsolatos számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó laboratóriumok kapacitásai

Cél

További laboratóriumi kapacitások kiépítése azon ipari ellenőrzési, illetve elektronikusrendszer-szintű technológiák értékelésének a támogatása céljából, amelyek az atomenergiával kapcsolatos számítástechnikai bűncselekmény révén való visszaélésekkel szemben sebezhető pontok azonosítására, valamint az ilyen kérdésekkel kapcsolatos általános értesültség kihasználására és javítására szolgálnak, többek között regionális csereprogramokban való részvétel, illetve ellensúlyozó vagy helyreállítási intézkedések igénybevétele révén.

Eredmény

Oktatási és szakképzési célú laboratóriumi kapacitás kiépítése annak értékelése céljából, hogy melyek az ipari ellenőrzési és elektronikusrendszer-szintű technológiáknak az atomenergiával kapcsolatos számítástechnikai bűnözéssel szemben sebezhető pontjai.